

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

від 25 березня 2021 року

№ 70/10-рк/к

м. Харків

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА
40030, Сумська обл., м. Суми,
м-н Незалежності, 2

Щодо припинення дій, які містять ознаки
порушення законодавства про захист
економічної конкуренції

В ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства
про захист економічної конкуренції встановлено наступне.

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА (надалі – Міська рада) є юридичною особою,
ідентифікаційний код – 23823253, місцезнаходження: 40030, Сумська обл.,
м. Суми, м-н Незалежності, будинок 2, організаційно-правова форма – орган
місцевого самоврядування. Основним видом діяльності Міської ради є
державне управління загального характеру (код за КВЕД – 84.11)

Відповідно до статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування
в Україні» Міська рада входить до системи місцевого самоврядування та є
органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну
громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження
місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими
законами.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи
державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи
зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що
передбачені Конституцією та законами України.

Відносини між органами місцевого самоврядування та суб'єктами
господарювання з питань оренди землі регулюються Земельним кодексом
України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законом
України «Про оренду землі», Податковим кодексом України та іншими
нормативно-правовими актами України.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація Міською радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських селищних, міських рад є, зокрема, питання щодо встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.

Статтею 69 цього ж Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування відповідно до Податкового кодексу України встановлюють місцеві податки і збори.

Крім цього, згідно із пунктом 12.3 статті 12 Податкового кодексу України сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територіальних громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків і зборів.

Відповідно до підпункту 14.1.72 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України земельний податок – обов'язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також постійних землекористувачів.

Згідно з підпункту 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 Податкового кодексу України ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Таким чином, вимогами податкового законодавства встановлено компетенцію сільських, селищних, міських рад питання щодо встановлення розміру земельного податку на земельні ділянки з розподілом за видами цільового призначення земель.

Рішенням LXXVII сесії Міської ради VII скликання від 24.06.2020 № 7000 – МР «Про встановлення плати за землю» встановлено на території Сумської міської об'єднаної територіальної громади, зокрема, ставки земельного податку згідно з додатком 1 (надалі – Рішення № 7000 – МР).

Так, у розділі 3 додатку 1 до Рішення № 7000 – МР передбачено ставки земельного податку у відсотках від нормативної грошової оцінки для земель громадської забудови.

Як вбачається з додатку 1 до Рішення № 7000 – МР, ставка земельного податку за земельні ділянки громадської забудови (грошову оцінку яких проведено) для будівництва та обслуговування будівель торгівлі (код 03.07) становить 1,5 відсотки від нормативної грошової оцінки.

Крім цього, додатком 1 до Рішення № 7000 – МР встановлено ставка земельного податку за земельні ділянки громадської забудови (грошову оцінку яких проведено) для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови під розміщеними торговими центрами (супермаркетами) (код 03.15) 3 відсотки від нормативної грошової оцінки.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЕПІЦЕНТРК» на території міста Суми використовує земельну ділянку з цільовим призначенням «для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови під розміщеними торговими центрами (супермаркетами) (код 03.15)» для розміщення торгового комплексу (гіпермаркет «Епіцентр»).

В свою чергу, інші суб'єкти господарювання, зокрема, ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «БУДТРЕЙДІНГ» (ТРЦ «ЛАВИНА»), ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПРОДСЕРВІС» (ТРЦ «АТРИУМ», ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УНІВЕРМАГ ЛУЦЬК» (ТРЦ «МАНУФАКТУРА»), які також діють на ринку діяльності будівель торгівлі та торгових центрів у місті Суми, використовують земельні ділянки з цільовим призначенням «для будівництва та обслуговування будівель торгівлі (код 03.07)».

Отже, Міська рада у Рішенні № 7000 – МР виділила торгові центри (супермаркети) окремо від будівель торгівлі та встановила для них різні ставки земельного податку.

Враховуючи те, що торгові центри (супермаркети) і є будівлями торгівлі, то суб'єкти господарювання, які діють на однакових товарних ринках, зокрема, на ринку діяльності будівель торгівлі та торгових центрів у місті Суми, є конкурентами та користуються земельними ділянками однакового цільового призначення.

Отже, Міська рада прийняла Рішення № 7000 – МР, яким передбачено встановлення різних ставок земельного податку за земельні ділянки однакового цільового призначення суб'єктам господарювання, що діють на одному ринку, тобто є конкурентами.

Внаслідок встановлення Міською радою різних ставок земельного податку на земельні ділянки однакового цільового призначення, суб'єкти господарювання (супермаркети), які користуються такими земельними ділянками та для яких встановлені максимальні ставки земельного податку, несуть більші, порівняно з конкурентами, витрати, що може мати негативний вплив на конкуренцію.

Встановлення різних ставок земельного податку для суб'єктів господарювання, які використовують земельні ділянки однакового цільового призначення, безпосередньо не впливає ні на структуру товарного ринку, ні на самостійність прийняття суб'єктами господарювання господарських рішень. Проте, воно замінює власні досягнення суб'єктів господарювання, як джерело здобуття ними переваг у конкуренції за допомогою зовнішніх чинників.

Зокрема, окремі суб'єкти господарювання можуть здобувати переваги не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним із яких є вплив органів місцевого самоврядування (встановлення різних ставок земельного податку для суб'єктів господарювання, які використовують земельні ділянки однакового цільового призначення).

За таких умов дія конкурентних механізмів може спотворюватись.

Відповідно до частини першої статті 6 Господарського кодексу України одним із загальних принципів господарювання в Україні є рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання.

Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь – яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

У розумінні статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь – яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо) або будь – які інші дії та бездіяльність, які призвели чи можуть призвести до спотворення конкуренції.

Під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) таких наслідків, що полягають у зміні об'єктивно існуючих факторів, які обумовлюють (визначають) інтенсивність конкуренції, можливості учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.

Згідно з абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається дія, внаслідок якої окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі чи дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Таким чином, дії Міської ради, які полягають у прийнятті Рішення LXXVII сесії Міської ради VII скликання від 24.06.2020 № 7000 – МР «Про встановлення плати за землю», яким встановлені різні ставки земельного податку на земельні ділянки однакового цільового призначення суб'єктам господарювання, що діють на одному ринку, тобто є конкурентами, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом восьмим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, внаслідок якої окремим суб'єктам господарювання створюються несприятливі умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції на ринку.

Враховуючи наведене, на підставі статті 12¹, пункту 10 частини п'ятої статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статей 1, 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", підпункту 13 частини першої пункту 3, абзацу дванадцятого пункту 7 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає СУМСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ (ідентифікаційний код – 23823253) такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом восьмим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом встановлення для суб'єктів господарювання єдиного підходу при визначенні ставок земельного податку за земельні ділянки однакового цільового призначення.

Про виконання рекомендацій СУМСЬКІЙ МІСЬКІЙ РАДІ (ідентифікаційний код – 23823253) повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (місто Харків, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, кімната 35) у **2-х місячний строк з дня їх отримання** із наданням копій підтверджуючих документів.

Звертаємо Вашу увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК

Члени колегії

Наталя ТРЕГУБЕЦЬ